

สาธารณรัฐประชาธิปไตยโซมาเลีย (Somalia Democratic Republic)

เมืองหลวง กรุงโมกาดิชู

ที่ตั้ง ทางแอฟริกาตะวันออก ตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของเอธิโอเปีย บริเวณเส้นละติจูด 10 องศาเหนือ และเส้นลองจิจูด 49 องศาตะวันออก พื้นที่รวม 637,657 ตร.กม.

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดกับอ่าวเอเดนและจิบูตี 61 กม.
ทิศใต้	ติดกับเคนยา 684 กม.
ทิศตะวันออก	ติดกับอ่าวเอเดนและมหาสมุทรอินเดีย 3,025 กม.
ทิศตะวันตก	ติดกับเอธิโอเปีย 1,640 กม.

ภูมิประเทศ ส่วนใหญ่เป็นที่ราบก่อนยกตัวสูงขึ้นเป็นเนินและภูเขาขนาดเล็กทางตอนเหนือ

ภูมิอากาศ อากาศร้อนแบบทะเลทราย มีฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในช่วง ธ.ค.-ก.พ. ทางตอนเหนือ อุณหภูมิปานกลาง ทางตอนใต้ อากาศร้อน ขณะที่ฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้อยู่ในช่วง พ.ค.-ต.ค. ในภาคเหนือ และใต้ อากาศร้อนและแห้งแล้ง

ประชากร 18,143,378 คน (ต.ค.2567)

รายละเอียดประชากร ชาวโซมาเลีย 92% ชาวบันตู (Buntu) และเผ่าอื่น ๆ 8% อัตราส่วนประชากร จำแนกตามอายุ : วัยเด็ก (0-14 ปี) 47% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-64 ปี) 50% วัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 3% (ปี 2566) อายุขัยเฉลี่ยของประชากรโดยรวม 56 ปี เพศชาย 54 ปี เพศหญิง 58 ปี (ปี 2565) ความหนาแน่น 27 คนต่อ ตร.กม. (ปี 2564) อัตราการเกิด 43 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการตาย 11 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการเพิ่มของประชากร 3.1% (ปี 2566)

ศาสนา อิสลาม (ซุนนี)

ภาษา โซมาลีและอาหรับเป็นภาษาราชการ และมีการใช้ภาษาอังกฤษและอิตาเลียน

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือ 41% (ปี 2565)

การก่อตั้งประเทศ ดินแดนที่เป็นประเทศโซมาเลียในปัจจุบันเคยเป็นศูนย์กลางการค้าสำคัญของแอฟริกา โดยเป็นจุดค้าขายสินค้ามีค่า ได้แก่ ยางสน ยางไม้หอม และเครื่องเทศ ประชาชนในพื้นที่นับถือศาสนาอิสลาม เพราะได้รับอิทธิพลจากชาวอาหรับ ต่อมาเมื่อปี 2463 สหราชอาณาจักรยึดครองดินแดนโซมาเลีย และมีดินแดนบางส่วนอยู่ในการปกครองของอิตาลี เมื่อปี 2484 สหราชอาณาจักรบริหารจัดการด้านการทหารในพื้นที่ตอนเหนือของโซมาเลีย ส่วนดินแดนทางใต้มีสถานะเป็นดินแดนในอารักขา สหราชอาณาจักรถอนกำลังออกจากบริเวณดังกล่าวเมื่อปี 2503 และยินยอมให้ดินแดนในปกครองของตนรวมกับดินแดนที่อยู่ภายใต้การดูแลของอิตาลี จัดตั้งรัฐใหม่โดยใช้ชื่อว่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยโซมาเลีย

ปัญหาภายในโซมาเลียเกิดขึ้นภายหลังการรวมประเทศ โดยเกิดการแย่งชิงอำนาจเมื่อปี 2512 ซึ่งนายพล Said Barre เป็นผู้นำปฏิบัติการปกครองและสถาปนาตนเองขึ้นเป็นประธานาธิบดี แม้ว่าการบริหารประเทศจะประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศอย่างมาก สามารถจัดระเบียบการปกครอง พัฒนาอาชีพและการศึกษาให้กับประชาชนโซมาเลีย แต่การพัฒนาต้องหยุดชะงักลงเมื่อเกิดสงครามระหว่างโซมาเลียกับเอธิโอเปีย ระหว่างปี 2520-2521 (สงคราม Ogaden) ซึ่งเกิดจากการที่โซมาเลียพยายามรวมประเทศและขอคืนแดนที่เคยเป็นของโซมาเลียก่อนถูกแบ่งโดยประเทศมหาอำนาจในอดีตคืนจาก

เอธิโอเปีย แต่ไม่ประสบความสำเร็จ จึงมีการใช้กำลังทหาร โดยเอธิโอเปียได้รับการช่วยเหลือด้านยุทธโศปกรณ์จากรัสเซียและกลุ่มประเทศสมาชิกกติกาสัญญาวอร์ซอ (Warsaw Pact) ขณะที่โซมาเลียไม่ได้ปรึกษากับประเทศพันธมิตรของตนจึงไม่มีประเทศใดให้การสนับสนุน ทำให้โซมาเลียต้องแพ้สงครามและสูญเสียทหารเป็นจำนวนมาก ต่อมาเมื่อปี 2521 รัฐบาลทหารไม่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชน ประกอบกับกลุ่มต่อต้านรัฐบาลที่ได้รับการสนับสนุนจากเอธิโอเปียเข้ามาก่อวินาศกรรมในประเทศ รัฐบาลจึงหันไปใช้ระบบการปกครองแบบเผด็จการจนเกิดสงครามกลางเมืองเมื่อปี 2533 จนกระทั่งปี 2534 กลุ่มต่อต้านรัฐบาลสามารถโค่นล้มรัฐบาลทหารของประธานาธิบดี Said Barre และแต่งตั้งนาย Ali Mahdi Muhammaad เป็นประธานาธิบดี แต่ไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มต่อต้านอื่น ๆ ทำให้สงครามกลางเมืองยังไม่ยุติ

สงครามกลางเมืองและความรุนแรงที่เกิดขึ้นในโซมาเลีย ทำให้ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายภายในประเทศได้ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) จึงอนุมัติให้จัดตั้ง United Nations Operation in Somalia 1 (UNOSOM I) เมื่อปี 2535 แต่ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากมีข้อจำกัดที่ให้องค์กำลังรักษาสันติภาพสามารถใช้อาวุธเพื่อการป้องกันตนเองได้เท่านั้น และไม่สามารถใช้อาวุธในการช่วยเหลือประชาชนได้ ทำให้กลุ่มต่อต้านไม่เกรงกลัวกองกำลังของสหประชาชาติ (UN) จนกระทั่ง ธ.ค.2535 สหรัฐฯ ส่งกำลังทหารหน่วย United Task Force (UNITAF) เข้าไปในโซมาเลียตอนใต้ ภายใต้ “ยุทธการฟื้นฟูความหวัง” (Operation Restore Hope) มีภารกิจปกป้องและรักษาสีทธิมนุษยชน ซึ่งดูแลความปลอดภัยในชีวิตของชาวโซมาเลียได้ในระดับหนึ่ง แต่สหรัฐฯ ถอนกำลังดังกล่าวออก เมื่อ พ.ค.2536 ส่งผลให้ UN ต้องกลับมากำกับดูแลภารกิจในโซมาเลียอีกครั้งหนึ่งในชื่อ UNOSOM II ภายใต้ยุทธการ “Operation United Shield” ซึ่งปฏิบัติการกิจอยู่ได้เพียง 2 ปี แต่สูญเสียกำลังทหารรักษาสันติภาพจำนวนมาก จึงได้ถอนกำลังออกจากโซมาเลีย เมื่อ 3 มี.ค.2538 เนื่องจากไม่สามารถรักษาสันติภาพภายในโซมาเลียได้

ปี 2546 การประชุม the Somalia National Peace Conference (SNPC) ที่จิบูตี กำหนดจัดตั้งรัฐบาลชั่วคราวบริหารประเทศ (Transitional National Government-TNG) แต่ไม่สามารถเสริมสร้างความมั่นคงภายในประเทศ ทำให้รัฐบาลเคนยาภายใต้การสนับสนุนของ the Intergovernmental Authority on Development (IGAD) เลือกให้นาย Abdullahi Yusuf ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีชั่วคราวของโซมาเลีย โดยรัฐบาลชุดนี้เรียกว่า Transitional Federal Government (TFG) จนกระทั่งปี 2551 นาย Abdullahi Yusuf ลาออกจากตำแหน่ง สหประชาชาติจัดการประชุมร่วมระหว่างรัฐบาลชั่วคราวกับกลุ่ม Alliance for the Re-Liberation of Somalia (ARS) ที่จิบูตี ทำให้มีการตั้งรัฐบาลผสมระหว่าง TFG กับ ARS ต่อมาเมื่อ ธ.ค.2549 รัฐบาลชั่วคราวเกิดความแตกแยกกับพรรค Islamic Courts Union (ICU) ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้านจนพรรค ICU ถอนตัวออกจากรัฐบาลชั่วคราว

เมื่อ ม.ค.2552 รัฐสภาโซมาเลียเลือกนาย Sheikh Sharif Sheikh Ahmed ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี พร้อมกับประกาศใช้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่กำหนดให้ประธานาธิบดีดำรงตำแหน่งวาระละ 5 ปี และขยายวาระของรัฐบาลชั่วคราวออกก่อนจัดการเลือกตั้งทั่วไปที่กำหนดใน ก.ย.2555 ซึ่งเป็นการสิ้นสุดยุคของรัฐบาลชั่วคราว ก่อนเข้าสู่การจัดการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อ 8 ก.พ.2560

วันชาติ 1 ก.ค.2503 (วันได้รับเอกราชจากอิตาลี)

การเมือง ระบอบประชาธิปไตยแบบสหพันธ์สาธารณรัฐ มีประธานาธิบดีเป็นประมุขของรัฐ และ นรม. เป็นหัวหน้าคณะรัฐบาล เมื่อ 1 พ.ค.2564 โซมาเลียเปลี่ยนแปลงให้เลือกตั้งประธานาธิบดีและสมาชิกรัฐสภาแบบทางอ้อม โดยประธานาธิบดีคนปัจจุบัน คือ นาย Hassan Sheikh Mohamud จากพรรค Union for Peace and Development Party (UPD) ชนะการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อ 15 พ.ค.2565 นรม.คนปัจจุบัน คือ นาย Hamza Abdi Barre ดำรงตำแหน่งเมื่อ 25 มิ.ย.2565 ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีโซมาเลียมีมติเมื่อ ส.ค.2567 รับรองร่างกฎหมายปรับเปลี่ยนระบบการเลือกตั้ง จากเดิมที่เป็นการเลือกตั้งทางอ้อม เป็นการเลือกตั้งทางตรงที่ยึดหลักการเลือกตั้งอย่างทั่วถึง (universal suffrage) ซึ่งจะทำให้พลเมืองที่อายุ 18 ปีขึ้นไป มีสิทธิเลือกผู้แทนโดยตรง

ฝ่ายบริหาร : ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งทางอ้อมโดยรัฐสภา โดยต้องได้รับคะแนนเสียงสองในสาม และมีวาระ 4 ปี การเลือกตั้งครั้งล่าสุดมีขึ้นเมื่อ 15 พ.ค.2565 โดยประธานาธิบดี Hassan Sheikh Mohamud จากพรรค UPD ชนะการเลือกตั้งในรอบที่ 3 ได้รับคะแนนเสียง 66% การเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งต่อไปกำหนดจัดในปี 2569 ส่วน นรม.มาจากการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดีและต้องผ่านการอนุมัติของรัฐสภา

ฝ่ายนิติบัญญัติ : ระบบสองสภา ประกอบด้วย สภาสูง (Upper House) มีสมาชิก 54 คน โดยได้รับเลือกจากสภาแห่งรัฐ (state assemblies) มีวาระ 4 ปี ส่วนสภาผู้แทนราษฎร (House of the People) มีสมาชิก 275 คน ได้รับเลือกจากผู้แทนส่วนภูมิภาค มีวาระ 4 ปี ทั้งนี้ โซมาเลียเคยใช้ระบบสภาเดียวคือ สภาผู้แทนราษฎร เริ่มมีครั้งแรกเมื่อ ก.ย.2555 คัดเลือกโดยผู้อาวุโสของแต่ละเผ่า ต่อมาเปลี่ยนเป็นระบบสองสภา โดยเพิ่มสภาสูงเมื่อปี 2559 การเลือกตั้งสภาสูงครั้งล่าสุดมีขึ้นระหว่าง 27 ก.ค.-10 พ.ย.2564 ส่วนการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรครั้งล่าสุดมีขึ้นเมื่อ เม.ย.2565

ฝ่ายตุลาการ : รัฐธรรมนูญบับชั่วคราวกำหนดให้มีการจัดตั้งศาลรัฐธรรมนูญ (ประกอบด้วยผู้พิพากษา 5 คน) ศาลฎีกา และศาลอุทธรณ์ ส่วนในระดับภูมิภาคมีการกำหนดรูปแบบการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ โดยใช้กฎหมายจารีตประเพณีและกฎหมายอิสลาม ผู้พิพากษาแต่งตั้งจากประธานาธิบดีตามคำแนะนำของคณะกรรมการตุลาการ

พรรคการเมืองสำคัญ : พรรค UPD พรรค Peace and Development Party พรรค Tayo และพรรค For Justice and Development

เศรษฐกิจ เศรษฐกิจโซมาเลียส่งสัญญาณฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องในระดับปานกลาง หลังจากเผชิญภาวะเศรษฐกิจตกต่ำเมื่อปี 2563 เนื่องจากภัยแล้งที่ยาวนาน ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรม และราคาสินค้าอุปโภคบริโภคสูง โดย ปี 2567 มีอัตราการเติบโตของ GDP อยู่ที่ 3.7% เพิ่มขึ้นจาก 3.1% เมื่อปี 2566 และคาดว่าจะขยายตัวที่ 3.8% ในปี 2568 จากปัจจัยหนุนในภาคเกษตรกรรมและปศุสัตว์ อัตราการขยายตัวของภาคการบริโภคภายในประเทศ การโอนเงินกลับของแรงงานในต่างประเทศ และการลงทุน อย่างไรก็ตาม

เศรษฐกิจโซมาเลียมีปัจจัยเสี่ยงที่อาจกระทบต่อการขยายตัว ที่สำคัญคือ ความขัดแย้งกับเอธิโอเปียกรณีท่าเรือในทะเลแดง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการจัดเก็บรายได้ของรัฐ

โซมาเลียเข้าร่วมโครงการ Heavily-Indebted Poor Countries (HIPC) เมื่อ 25 มี.ค.2563 โดย HIPC เป็นโครงการช่วยเหลือประเทศยากจนที่เป็นหนี้จำนวนมาก ให้สามารถจัดการหนี้สินและลดภาระหนี้ที่ไม่ยั่งยืน ภายใต้ความร่วมมือของธนาคารโลก กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) เจ้าหนี้พหุภาคี และเจ้าหนี้ทวิภาคีต่าง ๆ ซึ่งการเข้าร่วมโครงการ HIPC จะช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจและทำให้โซมาเลียสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนทั่วไปได้ ต่อมาเมื่อ 31 มี.ค.2563 โซมาเลียบรรลุข้อตกลงกับ Paris Club ในการบรรเทาหนี้ และจะตกลงกับเจ้าหนี้รายอื่นในลักษณะเดียวกัน รวมถึงเริ่มชำระหนี้ที่ค้างอยู่กับธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งแอฟริกา (AfDB) และสมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ (International Development Association-IDA) โดยทั้งหมดนี้โซมาเลียต้องรักษานโยบายเศรษฐกิจมหภาค และดำเนินยุทธศาสตร์เพื่อลดความยากจนตามแผนพัฒนาแห่งชาติฉบับที่ 9 (the Ninth National Development Plan-NDP9) อย่างน้อย 1 ปี และกำหนดมาตรการเชิงนโยบายเพื่อส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจและลดความยากจน

โซมาเลียได้รับการบรรเทาหนี้เต็มรูปแบบจาก IMF และผู้ให้กู้อื่น ๆ ในห้วง ค.ศ.66 โดย IMF ช่วยบรรเทาหนี้ต่างประเทศของโซมาเลียจาก 3,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อปี 2564 เหลือ 557 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อปี 2567 (คิดเป็น 10% ของ GDP) เนื่องจาก IMF ประเมินว่า โซมาเลียมีพัฒนาการอย่างมีนัยสำคัญต่อการปฏิรูปเพื่อส่งเสริมการจัดเก็บรายได้ในประเทศและความโปร่งใสในการจัดการการเงินสาธารณะ แม้จะเผชิญกับอุปสรรคหลากหลายมิติ

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : Somali Shilling หรือ SOS

อัตราแลกเปลี่ยนต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐ : 573.11 Somali Shilling

อัตราแลกเปลี่ยนต่อ 1 บาท : 17.11 Somali Shilling (ต.ค.2567)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) : 11,680 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2566)

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 3.1%

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 643.8 ดอลลาร์สหรัฐ

แรงงาน : 3,276,784 คน

อัตราการว่างงาน : 19%

อัตราเงินเฟ้อ : 5.93%

ผลผลิตทางการเกษตร : กล้ายหอม ข้าวฟ่าง ข้าวโพด มะพร้าว ข้าว อ้อย มะม่วง เมล็ดงา ถั่ว ปศุสัตว์ แกะ แพะ และปลา

ผลผลิตอุตสาหกรรม : การแปรรูปน้ำตาล สิ่งทอและอุปกรณ์สื่อสารไร้สาย

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : ขาดดุล 3,222 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

มูลค่าการส่งออก : 210.67 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าส่งออก : ปศุสัตว์ ผลผลิตทางการเกษตร หนังกุ้ง ปลา ถ่าน และเศษโลหะ

คู่ค้าส่งออกที่สำคัญ : สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เยเมน และโอมาน

มูลค่าการนำเข้า : 3,432.67 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้านำเข้า : อาหาร เชื้อเพลิง วัสดุก่อสร้าง และสินค้าอุตสาหกรรม

คู่ค้านำเข้าที่สำคัญ : จีน อินเดีย เคนยา ปากีสถาน จีน อียิปต์ โอมาน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และเยเมน

คู่ค้าสำคัญ : สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เยเมน และโอมาน

ทรัพยากรธรรมชาติ : ยูเรเนียม สินแร่ เหล็ก ดีบุก ยิปซัม แร่อะลูมิเนียม ทองแดง เกลือ ก๊าซธรรมชาติ และน้ำมัน

การทหารและความมั่นคง

การทหาร : กองทัพโซมาเลีย มีกำลังพลรวม 13,900 นาย เป็นทหารบกทั้งหมด มีหน้าที่ดูแลความมั่นคงภายในประเทศ โดยเฉพาะการปราบปรามกลุ่มอัล ชาบับ (al-Shabaab) นอกจากกองทัพโซมาเลียแล้ว ยังมีกองกำลังรักษาสันติภาพของสหภาพแอฟริกา (African Union Mission in Somalia-AMISOM) ประจำการอยู่ในโซมาเลีย ส่วนการใช้จ่ายงบประมาณด้านการทหารเมื่อปี 2566 มีมูลค่ากว่า 143.50 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (อันดับที่ 123 ของโลก)

นอกจากนี้ ยังมีรัฐที่แยกตัวเป็นอิสระในโซมาเลีย ซึ่งมี กกล.ของตนเอง เช่น รัฐ Somaliland มีกำลังพลประมาณ 12,500 คน และรัฐ Puntland มีกำลังพลประมาณ 3,000 คน

ยุทธโศปกรณ์สำคัญ : รถหุ้มเกราะต้านทานทุ่นระเบิดและชุ่มโจมตี (Mine-Resistant Ambush Protected-MRAP) รุ่น Casspir รุ่น BMC Kirpi รุ่น BMC Kirpi II และรุ่น Streit Tornado รวมอย่างน้อย 33 คัน รถสายพานลำเลียงพลหุ้มเกราะ (APC) รุ่น AT-105 Saxon จำนวน 50 คัน รุ่น Iveco VM 90 รุ่น RG-31 Nyala และรุ่น Streit Spartan ไม่ทราบจำนวน เฮลิคอปเตอร์อเนกประสงค์ รุ่น Bell 412 จำนวน 6 ลำ และโดรนปีกหมุนหลายใบพัด (Multi-Rotor Drone System) รุ่น Serçe-1 ไม่ทราบจำนวน เรือลาดตระเวน รุ่น ONUK MRTTP 16 และเรือยางท้องแข็ง (Rigid inflatable boat-RIB) ไม่ทราบจำนวน

ปัญหาด้านความมั่นคง

1) การก่อการร้ายยังเป็นภัยคุกคามสำคัญในโซมาเลีย ทั้งจากกลุ่มอัล ชาบับ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับกลุ่มอัลกออิดะฮ์ และกลุ่ม Islamic State (IS) ที่ยังเคลื่อนไหวและก่อเหตุรุนแรงอย่างต่อเนื่อง โดยกลุ่มอัล ชาบับ เน้นโจมตีเป้าหมายเจ้าหน้าที่และหน่วยงานให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในโซมาเลีย และสถานที่สำคัญ เช่น ที่ตั้งของหน่วยงานราชการ สถานประกอบการกิจการของชาวต่างชาติ และสถานที่ที่มีผู้คนพลุกพล่าน ขณะที่กลุ่ม IS เน้นกระชับความสัมพันธ์กับสาขาของกลุ่ม IS ในประเทศอื่นในภูมิภาคแอฟริกา มากกว่าก่อเหตุโจมตี โดยองค์กร International Crisis Group ประเมินว่า กลุ่ม IS โซมาเลียจะเป็นฐานการเงินสำคัญของกลุ่มก่อการร้ายในระยะต่อไป

2) ปัญหาการแบ่งแยกดินแดนของโซมาลีแลนด์ที่ประกาศเอกราชฝ่ายเดียวจากโซมาเลีย เมื่อปี 2534 นำไปสู่ปัญหาขัดแย้งครั้งใหม่ระหว่างโซมาเลียและเอธิโอเปีย และก่อให้เกิดความตึงเครียดในภูมิภาคแอฟริกาตะวันออก หลังจากโซมาลีแลนด์บรรลุข้อตกลงการลงทุนท่าเรือสำคัญกับมหาอำนาจต่างประเทศ รวมถึงเอธิโอเปียและสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (UAE)

3) ความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ ที่พยายามเข้ามามีบทบาทในโซมาเลีย เช่น ซาอุดีอาระเบีย อียิปต์ ตุรกี กาตาร์ และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

4) การจัดการความมั่นคงทางอาหารยังเป็นปัญหาท้าทายของโซมาเลีย โดยชาวโซมาเลียจำนวนมากประสบปัญหาขาดแคลนอาหาร เนื่องจากราคาอาหารที่เพิ่มขึ้นและผลผลิตทางการเกษตรลดลง ขณะที่ปริมาณน้ำฝนระหว่าง ต.ค.-ธ.ค.2567 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย อาจส่งผลให้ปัญหาดังกล่าวทวีความรุนแรงขึ้น นอกจากนี้ ปัญหาการสู้รบและความไม่สงบภายในประเทศ กัดฉุดให้ชาวโซมาเลียบางส่วนต้องอพยพหรือย้ายถิ่นฐานออกจากประเทศ ทำให้โซมาเลียต้องพึ่งพิงความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมอย่างเร่งด่วน

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ACP, AfDB, AFESD, AMF, AU, CAEU, FAO, G-77, IBRD, ICAO, ICRM, IDA, IDB, IFAD, IFC, IFRCs, IGAD, ILO, IMF, IMO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ITSO, ITU, LAS, NAM, OIC, OPCW, UN, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UPU, WFTU (NGOs), WHO, WIPO WMO และสมาชิกไม่ถาวร UNSC

การขนส่งและโทรคมนาคม โซมาเลียมีท่าอากาศยาน 62 แห่ง ท่าอากาศยานระหว่างประเทศที่สำคัญ คือ ท่าอากาศยานนานาชาติ Aden Adde ณ กรุงโมกาดิชู ถนนระยะทาง 15,000 กม. ท่าเรือสำคัญ ได้แก่ ท่าเรือ Kismaayo และ Berbera การโทรคมนาคม : รหัสโทรศัพท์ +252 โทรศัพท์พื้นฐานให้บริการ 91,000 เลขหมาย ส่วนโทรศัพท์เคลื่อนที่ 8.84 ล้านเลขหมาย โซมาเลียใช้รหัสอินเทอร์เน็ต .so มีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 28 ของประชากร ส่วนใหญ่นิยมใช้แอปพลิเคชัน Facebook, Instagram, LinkedIn และ X (Twitter) ตามลำดับ

การเดินทาง สายการบินของไทยไม่มีเที่ยวบินตรง กรุงเทพฯ-โมกาดิชู แต่สามารถเดินทางได้ด้วยสายการบินที่หลากหลาย เช่น Ethiopian Airlines, Kenya Airways และ Qatar Airways โดยใช้เวลาเดินทางอย่างน้อย 13 ชม. 30 นาที เวลาที่โซมาเลียช้ากว่าไทยประมาณ 4 ชม.

ความสัมพันธ์ไทย-โซมาเลีย

ความสัมพันธ์ด้านการทูต

ไทยและโซมาเลียสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อ 1 พ.ย.2527 ไทยมอบหมายให้ สอท. โซมาเลีย ณ กรุงไนโรบี เคนยา มีเขตอาณาครอบคลุมโซมาเลีย และโซมาเลียมอบหมายให้ สอท.

โซมาเลีย ณ กรุงปักกิ่ง จีน ดูแลเขตอาณาไทย อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ของทั้งสองฝ่ายยังไม่แน่นอนเท่าใด โดยยังไม่เคยมีการแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้แทนระดับสูงระหว่างกัน

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ

โซมาเลียเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 153 ของไทย มีมูลค่าการค้ารวม 757.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อปี 2566 โดยไทยส่งออกไปโซมาเลีย 735.06 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และนำเข้าจากโซมาเลีย 22.65 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยได้เปรียบดุลการค้าโซมาเลีย 712.41 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีอัตราการขยายตัว 21.96% อีกทั้ง ในช่วง ม.ค.-ส.ค.2567 โซมาเลียเป็นคู่ค้าอันดับที่ 152 ของไทย มีมูลค่าการค้า 495.22 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งไทยส่งออก 492.08 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และนำเข้า 3.14 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เกินดุลการค้าที่ 488.94 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าที่ไทยส่งออกไปโซมาเลียเมื่อปี 2566 ได้แก่ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป ผลิตภัณฑ์พลาสติก ผลิตภัณฑ์เภสัชภัณฑ์ ผลไม้กระป๋องและแปรรูป ผลิตภัณฑ์ยาง กุ้ง วาฬและส่วนประกอบ ไม้ และผลิตภัณฑ์ไม้ กระจาดและผลิตภัณฑ์กระจาด เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว เคมีภัณฑ์ ตามลำดับ

สินค้าที่ไทยนำเข้าเมื่อปี 2566 ได้แก่ สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็ง แปรรูปและกึ่งสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์ทำจากพลาสติก สัตว์มีชีวิตไม่ได้ทำพันธุ์ พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช ผลิตภัณฑ์อาหารอื่นๆ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ พืชสำหรับทำพันธุ์ สิ่งพิมพ์ เครื่องใช้และเครื่องตกแต่งภายในบ้านเรือน เสื้อผ้าสำเร็จรูป ตามลำดับ ทั้งนี้ รัฐบาลของไทยและโซมาเลีย มีแผนจะกระชับความสัมพันธ์ โดยเฉพาะความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ และการประมง

นายฮัสซัน ชีค โมฮามุด
(Hassan Sheikh Mohamud)

ตำแหน่ง	ประธานาธิบดีโซมาเลีย
เกิด	29 พ.ย.2498 (อายุ 70 ปี/ปี 2568) เด็บโตในครอบครัวมุสลิมชนชั้นกลางของชนเผ่า Abgaal-Hawiye ที่เมือง Jalalaqsi ภูมิภาค Hiran ทางตอนกลางของโซมาเลีย
สถานภาพ	
ปี 2524	- สมรสกับนาง Qamar Cali และมีบุตร-ธิดา 7 คน
ปี 2533	- สมรสกับนาง Sahro Cumar Xasan
การศึกษา	
ปี 2521-2524	- อนุปริญญาด้านเทคโนโลยีจากมหาวิทยาลัยแห่งชาติโซมาเลีย
ปี 2529-2531	- ปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย Bhopal (ภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็น Barkatullah University) เมืองโกลาปัล รัฐมัธยประเทศ อินเดีย
ประวัติการทำงาน	
ปี 2524-2527	- ครู ที่โรงเรียน Lafole Technical Secondary ที่กรุงโมกาดิชู
ปี 2527-2529	- อาจารย์ประจำวิทยาลัยการอาชีพครู (Technical Teachers' Training College) ที่กรุงโมกาดิชู และดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชา ก่อนจะเดินทางไปศึกษาต่อที่อินเดียในปี 2529
ปี 2531	- คณะทำงานโครงการพัฒนาหลักสูตรเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาของ UNESCO
ปี 2533	- ที่ปรึกษาของ NGOs สำนักงานของสหประชาชาติ
ปี 2536-2538	- ทำงานด้านการศึกษาร่วมกับ UNICEF ในเขตภาคกลางและภาคใต้ของโซมาเลีย

- ปี 2540 - คณะผู้แทนเจรจา “เส้นเขียว” (Green Line) ปักปันเขตการปกครองระหว่างชนเผ่าในกรุงโมกาดิชู
- ปี 2542-2553 - ผู้ร่วมก่อตั้งและอธิการบดีของ The Somali Institute of Management and Administration Development (SIMAD)

ประวัติทางการเมือง

- ปี 2554 - ผู้ก่อตั้งและหัวหน้าพรรค Peace and Development Party (PDP)
- ปี 2555-2560 - ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภาและดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี
- ปี 2561 - ผู้ก่อตั้งและหัวหน้าพรรค Union for Peace and Development Party (UPD)
- 16 พ.ค.2565 - ประธานาธิบดีโซมาเลีย

ข้อมูลที่น่าสนใจ

- ปรากฏข่าวสารว่า ประธานาธิบดี Mohamud มีความเชื่อมโยงกับกลุ่ม al-Islah ของโซมาเลีย ซึ่งเป็นอิสลามสายกลาง หนึ่งในสาขาของกลุ่ม Muslim Brotherhood โดยการนำเอาหลักศาสนามาประยุกต์ใช้พัฒนาหลักสูตรการศึกษาเช่นเดียวกับในซูดานและอียิปต์
- ได้รับการเสนอชื่อให้อยู่ใน Time 100 รายชื่อบุคคลผู้ทรงอิทธิพลประจำปี 2556 ของนิตยสาร Time ในฐานะประธานาธิบดีที่อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญในรอบ 20 ปี เป็นสัญลักษณ์ของสันติภาพ เสถียรภาพทางการเมือง และเศรษฐกิจในทวีปแอฟริกา จากการดำเนินมาตรการปราบปรามการทุจริตและสร้างความปรองดองแห่งชาติ
- เป็นนักการเมืองที่มีแนวคิดการเมืองสนับสนุนความสัมพันธ์กับต่างประเทศ โดยเป็นผู้ส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ระดับทวิภาคีกับนานาประเทศ อาทิ สหรัฐฯ ญี่ปุ่น อียิปต์ ตุรกี ปาเลสไตน์ ในช่วงดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีโซมาเลีย

คณะรัฐมนตรีโซมาเลีย

นรม.	Hamza Abdi Barre
รอง นรม.	Salah Ahmed Jama
รมว.กระทรวงเกษตรและการชลประทาน	Ahmed Madobe Nunow
รมว.กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม	Jibril Abdurashid Haji Abdi
รมว.ยุติธรรมและรัฐธรรมนูญ	Hassan Moalim Mohamud
รมว.กระทรวงกลาโหม	Abdulkadir Mohamed Nor (Jama)
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ	Farah Sheik Abdulkadir
รมว.กระทรวงพลังงานและทรัพยากรน้ำ	Jama Takal Abbas
รมว.กระทรวงการคลัง	Dr. Elmi Mohamud Nor
รมว.กระทรวงประมงและทรัพยากรทางน้ำ	Ahmed Hassan Aden
รมว.กระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือระหว่างประเทศ	Abshir Omar Huruse
รมว.กระทรวงสาธารณสุข	Dr. Ali Haji Aden
รมว.กระทรวงแรงงานและกิจการสังคม	Bihi Iman Ige
รมว.กระทรวงสารสนเทศ วัฒนธรรมและการท่องเที่ยว	Da'ud Aweys Jama
รมว.กระทรวงมหาดไทย กิจการสหพันธ์ และการปรองดอง	Ahmed Moalim Fiqi
รมว.กระทรวงความมั่นคงแห่งชาติ	Mohamed Ahmed Sheikh Ali
รมว.กระทรวงท่าเรือและการขนส่งทางทะเล	Gen. Abdullahi Ahmed Jama
รมว.กระทรวงโยธาธิการ	Ismail Abdirahman Sheik Bashir
รมว.กระทรวงกิจการศาสนา	Sheikh Muktar Robow Ali
รมว.กระทรวงการไปรษณีย์ การสื่อสาร และเทคโนโลยี	Jama Hassan Khalif
รมว.กระทรวงคมนาคมและการบิน	Fardosa Osman Igal Dhore
รมว.กระทรวงกิจการสตรีและสิทธิมนุษยชน	Khadija Mohamed Dirie
รมว.กระทรวงเยาวชนและกีฬา	Mohamed Bare Mohamud
รมว.กระทรวงปิโตรเลียมและทรัพยากรแร่	Dr. Abdirazak Omar Mohamed
รมว.กระทรวงสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	Khadija Mohamed Al-Makhzumi
รมว.กระทรวงวางแผน การลงทุน และส่งเสริมเศรษฐกิจ	Hon Mohamud Abdirahman Sheikh Farah
รมว.กระทรวงปศุสัตว์และป่าไม้	Hassan Hussein Mohamed

(ต.ค.2567)